

dels endnu staa tilbage at skulle anvendes, idet det sikkert maa erkendes, at der skal gaas frem med nogen Nønsomhed, naar Talen er om yderligere at stimulere til større Byggeforetagender her i København.

Det har baade under Finanslovforhandlingen og ogsaa her i Dag været henstillet, at Staten burde sætte større Fart paa sine Byggeforetagender, og jeg er enig i, at der i saa Henseende ogsaa fra Statens Side baade kan og bør gøres noget. Men jeg ønsker i denne Forbindelse ogsaa at udtale, at det ikke er saa ganske smaa Beløb, der i Finansaaret 1907—08 ere anvendte. Efter de Oplysninger, jeg senest har faaet, er der til 4 af de vigtigste større Byggeforetagender, nemlig Christiansborg Slot, Københavns Personbanegaard, Centralbaneværkstederne og Rigshospitalet, alene i Finansaaret 1907—08 anvendt $3\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Man kan derfor ikke sige, at der ikke af Staten er gjort betydeligt i Retning af at skaffe Arbejde her i København, og det kunde maaske med nogen Ret siges, at Arbejdsløsheden ogsaa til en vis Grad har sin Aarsag i, at der baade er bevilget og anvendes til Stadighed saa mange Millioner Kr. her i København.

Men jeg erkender, at Arbejdsløsheden nu en Gang er der, og hvis det er saaledes, at Københavns Kommune paatænker at nedrive større Dele af gamle, usunde Kvarterer i Byen, kan det være rigtigt af Kommunen ogsaa at fremskynde disse Arbejder, og jeg kan være enig i de Betragtninger, der af Konseilspræsidenten ved Mødets Begyndelse bleve gjorte gældende, at man i saa Henseende kunde komme Kommunalbestyrelsen til Hjælp, naar man til en noget højere Rente, end her er foreslaaet, udlaante til den paa kortere Tid nogle Millioner, men ikke saa stort et Beløb, som der er Tale om her i Forslaget. Jeg vilde gerne understrege, at det maa være Kommunen, Beløbet skal udlaanes til, for at det kan blive Kommunalbestyrelsen og ikke den enkelte Privatmand, der faar Ansvar for, at der i det hele taget bliver sat yderligere Byggeforetagender i Gang i København, thi man vil ikke kunne forlange, at den enkelte Mand skal føle det Ansvar, der kan ligge i yderligere at sætte store Byggeforetagender i Gang, men jeg er ikke i mindste Maade i Tvivl om, at Kommunalbestyrelsen her i København i saa Henseende vil se paa samtlige Forhold, derunder ogsaa den Mængde af Byggeforetagender, som Staten har i Gang, hvis Københavns Kommune gaar til at frem-

sætte Begæring om at faa den Hjælp af Statskassen, der efter Konseilspræsidentens Udtalelser er Udsigt til, at den kan faa i Form af Laan paa kortere Tid.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger i Betragtning af det ønskelige i at naa til Ende med denne Sags Behandling i dette Møde, men jeg har dog ikke villet undlade at give disse tørre, talmæssige Oplysninger om Statens Byggeforetagender her i København.

Birck: Jeg ønsker blot at sige til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), at naar jeg tillod mig at fremhæve den Udtalelse, jeg fremkom med ved første Behandling af Finansloven, var det netop under den Forudsætning, at vi fik en stor Arbejdsløshed, og det, jeg tænkte paa, var det ekstraordinære Tilskud, og ikke det, det ærede Medlem talte om. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa Bemærkninger derom, vi kunne jo tale om Sagen i et hurtigt Udvalg.

Jeg skal kun sige til den højtærede Minister, der var noget pikeret over, at jeg havde hævdet mit Partis Paternitet til Loven om Arbejdsløshedskasser, at det altid er rart at være Fader. Et gammelt Ord siger, at man skal altid hævde sin Faderret. Jeg vil vise mig ikke blot som Fader, men ogsaa som Moder, og sige som den ene af de Kvinder, der i gamle Dage skændtes foran Salomons Domstol om, hvis Barnet var, da den vise Salomon vilde hugge det i Stykker: Saa tag Ungen, men vær god imod den!

Thomas Larsen: Det glædede mig meget at høre, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og jeg vare enige i, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, hvis man kunde vende den Strøm af Arbejdere, der have søgt ind til København, tilbage igen, saa den atter kunde gaa ud paa Landet, eller i hvert Fald, at den Vandring fra Land til By, som har haft saa sørgelige Følger, kunde standses, og det glædede mig endvidere, at han med mig var enig i, at Forholdene paa Landet i mange Henseender vare bedre for Arbejderne, end de ere i de store Byer. Men det, som jeg egentlig har taget Ordet for at sige, er, at det ærede Medlem noget for stærkt indkasserede mine Udtalelser med Hensyn til Ombygning af de usunde Bydele og min Tilslutning til Forslaget i saa Henseende. Ganske vist sluttede jeg mig uforbeholdent